

Molde kommune
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Christian Dahl, 71 25 84 19

Vedtak om tillatelse til brannøvingsområde

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ferdigbehandlet søknaden fra Molde Brann og Redning av 31.07.2018 og har besluttet å gi tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til søknad av 31.07.2018 om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir med dette tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Aktiviteter og utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, har vi uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 til tillatelsen. For virksomheter som benytter slike stoffer som innsatsstoffer eller de dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og Produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til www.regelhjelp.no, vi viser også til Fylkesmannen i Møre og Romsdal sine hjemmesider på internett www.miljodirektoratet.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling og begrunnelse

Om saken

Molde vann og Avløp har sendt inn søknaden på vegne av Molde Brann og Redning. Molde brann og redning søker etter forurensningsloven om utslippstillatelse i forbindelse med aktiviteter knyttet til et planlagt brannøvingsområde i Årødalen. Området vil bli liggende på sørøstsiden av Årøelva ved eksisterende industriområde. Øvelsene på området omfatter varme røykdykkerøvelser, overtenningsøvelser, oljebrann/slukkeøvelser, bilbrann og gassøvelser med mer. Den planlagte bruken av området vil gi totalt 175 øvelser årlig, det kan forgå flere øvelser samme dag. Brannøving skal skje på støpt betongplate med fall til sluk. Slukkevann og rester etter oljeprodukter/slokkemidler føres til sluken, videre til oljeutskiller og via pumpestasjon til kommunalt avløpsanlegg. For øvelser der det bare brukes vann til slukking vil vannet bli ført via en filtreringstank og videre til Årødalselva.

Høringsuttalelser

Larsgården AS

Larsgården AS er bekymret for luftforurensing som kan medføre forurensing av ventilasjonsanlegg og gi lukt inne i bygningen. Larsgården AS er også bekymret for røyk og lukt på uteområdet og sot på maskiner, biler og bygninger. Larsgården AS ber om at dette blir tatt hensyn til før eventuell konsesjon blir tildelt.

Årøsetervegen 2 AS - Bjarne Øverland AS

Bjarne Øverland AS påpeker at den vestlige delen av Årøsetervegen har blitt betydelig oppgradert og fremstår som et attraktivt næringsområde. Selv om området er definert som et industriområde er det i dag 10 handelsbedrifter i området. Bjarne Øverland AS er positiv til at Molde kommune ønsker å etablere en avdeling i Årødalen, men ønsker at Fylkesmannen skal vurdere om beliggenheten er riktig med tanke på luft og luktproblemer for den øvrige næringsvirksomheten i området. Bjarne Øverland har også lagt ved en e-post de sendte Molde kommune i forbindelse med reguleringsarbeidet i området. I denne e-posten sier Bjarne Øverland at de har god oversikt over den kraftige røykutviklingen som skjer i forbindelse med brannøvelser på dagens øvingsområde. Bjarne Øverland sine eiendommer grenser mot planområdet ved Årøelva, og de er bekymret for om røyken vil sote ned plasthaller og bygninger, samt få konsekvenser for ventilasjonsanlegg. I tillegg er de bekymret for luktproblemer i forbindelse med brannøvelsene.

Molde Vann og Avløp sin kommentar til høringsinnspillene

Molde vann og Avløp sier i sin kommentar til høringsinnspillene at de i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplanen mottok innspill fra Bjarne Øverland AS der nedsoting og luktproblemer ble tatt opp. I gjennomgangen av innspillene ble det konkludert med at øvelsene ikke er vurdert til å ha et slikt omfang at det vil være en reell sjanse eller ulempe for omgivelsene. Dette er også vist i ROS-analysen som er vedlegg 1 på den vedtatte planen for «Detaljregulering øvingsområde Årødalen» plan 201721.

Fylkesmannens vurderinger

Innkommende høringsuttalelser

Larsgården AS og Årøsetervegen 2 AS - Bjarne Øverland AS

I høringsinnspillene tas det opp bekymring for forurensning som følge av røyk, sot og lukt. Det er bekymringer til hvordan dette vil forurense ventilasjonsanlegg og gi lukt inne i bygninger. Det er også bekymringer knyttet til røyk og lukt på uteområdet og sot på maskiner, biler og bygninger.

Molde Brann og redning har skrevet i sin søknad at det vil bli ført en detaljert øvelseslogg som blant annet inneholder data om værforhold. Fylkesmannen vil også sette vilkår i tillatelsen at det skal føres logg over klager som mottas etter brannøvelser. Hvis det viser seg at det er værforhold som fører til urimelig ulemper for naboer, så må øvelser tilpasses værforholdene.

Bjarne Øverland påpeker at den vestlige delen av Årøsetervegen har blitt betydelig oppgradert og fremstår som et attraktivt næringsområde. Fylkesmannen vurderer at selv om vestlige del av Årøsetervegen er et attraktivt næringsområde, så gir ikke dette et juridisk grunnlag for å avslå søknaden, så lenge aktiviteten det søkes om er i tråd med endelige planer etter plan- og bygningsloven. Fylkesmannen mener at vilkårene knyttet til kartlegging av øvelser, klager og evaluering av øvelser, vil sikre at brannøvelsene foregår slik at det ikke medfører urimelig ulempe for naboene.

Fylkesmannen sin vurdering av Molde Vann og Avløp sin kommentar til høringsinnspillene

Molde Vann og Avløp viser til ROS analysen i sitt svar på høringsinnspillene.

Det fremstår som uklart om ROS analysen som Molde Vann og Avløp viser til bare gjelder reguleringsplanen eller om den også er ment å omfatte aktiviteten brannøvelser. Hvis ROS analysen er ment å gjelde aktiviteten brannøvelser er den ikke tilpasset aktiviteten.

I ROS analysen stilles det spørsmål om «medfører planen/tiltaket miljøutfordringer som akutt forurensning (pkt. 38), støy og støv fra trafikk (pkt. 39), støv og støy fra andre kilder (pkt. 40), forurensning av sjø/vassdrag. (pkt. 41)». I ROS analysen er det kun punkt 39 som vurderes av miljømessige ulemper. I punkt 39 er det støy og støv fra trafikk som vurderes. Fylkesmannen kan ikke se at nedsoting og røyk er et tema i ROS analysen, og mener derfor at bekymringene fra høringsinnspillene ikke besvares i ROS-analysen.

Samtidig skriver Molde Vann og Avløp i punkt 3.7 i søknaden («miljømessige vurderinger av produksjonen») at det hovedsak er «industriområde og ikke boligområder som berøres av slike branngasser». Fylkesmannen sitt inntrykk er at det kan være vanskelig å gi et svar på hvordan brannøvelsene vil påvirke omgivelsene med røyk, sot og lukt før anlegget er etablert. Derfor er det viktig at det blir gjort grundige evalueringer etter øvelsene, slik at øvelsene kan tilpasses værforhold, og at det gjøres en vurdering av hvilke innsatsmidler som brukes i øvelsene.

Fylkesmannen har derfor satt som vilkår at det skal gjøres en vurdering av substitusjon mot renere brensel seks måneder etter første øvelse. Vurderingen skal sendes inn til Fylkesmannen.

Tiltaket er vurdert etter naturmangfoldloven

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er basert på søk i Naturbase og Artsdatabankens kartløsning.

Det er ikke gjort noen registreringer i Naturbase eller Artsdatabanken i nærheten av området. Fylkesmannen ser ingen grunn til å benytte føre-var-prinsippet (§ 9) i denne saken, da forurensningssituasjonen fra anlegget anses som godt nok kjent og vilkårene i tillatelsen regnes å være tilstrekkelig til å hindre påvirkning av naturen rundt. Kilder til miljøpåvirkning i området er støy og veistøv fra trafikk fra RV 64, man kan også anta at Årødselva i noe grad påvirkes fra industriområdet med avfallshåndteringsanlegg og avfallsdeponi i Årødalen. Det vurderes at de samlede belastningene på økosystemet (§ 10) ikke vil påvirke naturmangfoldet som følge av denne tillatelsen. Vilråene i tillatelsen er satt ut ifra krav som minimerer påvirkningen av omgivelsene (§ 12), for å sikre de beste samfunnsmessige resultater. Vi kan ikke se at tiltaket vil kunne gi en vesentlig negativ virkning på natur og regner med dette at vurderingen etter Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§8-12 som oppfylt.

Vannforekomst (vannforskrift)

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand. I databasen Vann-nett som brukes i vannforvaltning, ligger Årøelva med moderat økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand. Årøelva renner ut i Moldefjorden som har svært god økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Fylkesmannen vurderer at tillatelsen i liten grad vil kunne påvirke vannforekomsten.

Vurdering av planstatus

Området er detaljregulert for brannøvingsområde og lager.

De viktigste vilkårene/påvirkningskildene

Utslipp til luft

Vær og vindforhold skal vurderes før øvelser slik at øvelsene legges til gunstige forhold med tanke på spredning av røyk til nærliggende bebyggelse. Sløkking skal starte så snart trepaller eller andre innsatsmidler er overtent slik at røykutslipp begrenses mest mulig. Utslipp til luft ikke skal overstige verdiene fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 7 lokal luftkvalitet.

Røyk, sot og lukt

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende klager som skal knyttes til geografisk sted og tid. Disse klagenes skal loggføres. Det skal gis en vurdering av årsaken til klagen og en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjonen skal gjøres kjent for naboene og Fylkesmannen.

Utslipp til vann

Brannøvingsplattformen for oljeprodukter «Droplaten» må være anlagt slik at avrenning ledes til oljeutskiller. Brannøvingsplattformene for «varm anlegg» og «gassøvelser» skal det kun brennes rent trevirke, gass og sprit. Dette avløpsvannet skal gå via en filtreringstank før avløpsvannet går i Årøelva. Det skal være oppsamlingskar som beskytter mot akutt forurensning hvis det går hull i tanker for diesel eller bensin. Det skal ikke være direkte utslipp til resipient fra virksomheten. Oljekonsentrasjonen i utslippet fra oljeutskilleren skal ikke overstige 10 mg/l. Virksomheten skal foreta målinger av relevante prioriterte stoffer for å sikre at utslippet er uten miljømessig betydning.

Støy

Det er satt krav til driftstider og støygrenser i tillatelsen. Støygrensene gjelder ved nærmeste nabo.

Konklusjon

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir tillatelse på visse vilkår. På bakgrunn av fastsatte vilkår mener Fylkesmannen i Møre og Romsdal at virksomheten det er gitt tillatelse til ikke vil kunne føre til uakseptabel forurensning.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Internkontroll for brannøvingsområdet, herunder en risikovurdering, og beredskapsplan	01.04.2018	2.2
Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av all aktivitet ved anlegget med tanke på ytre miljø.	01.04.2018	9.1
For å redusere utslippene til luft skal det vurderes substitusjon mot renere brensel som gass og alkohol.	6 måneder etter første øvelse	7

Gebyr

Vi viser til kapittel 39 i forskrift om begrenning av forurensing (forurensningsforskriften) om innkreving av gebyr til statskassen for vår konsesjonsbehandling og til varsel om gebyr sendt til dere i brev av 13.08.2018. Bedriften skal betale kr 32 800,- i gebyr for tillatelsen, iht. sats 6 i § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også. Samlet ressursbruk er ca. ett ukeverk.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter mottakelsen av fakturaen.

Klageadgang

Vedtaket, herunder også plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Vi har sendt kopi av dette brev med vedlegg til berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Anne Melbø (e.f.)
fagansvarleg

Christian Dahl
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

1 Tillatelse

ÅRØSETERVEGEN 2 AS	c/o Bjarne Øverland AS Fannestrandvegen	6419	MOLDE
	146		
LARSGÅRDEN AS	Fagerlivegen 49	6414	MOLDE

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Molde Brann og Redning i Molde kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall § 11 jf. §§ 16. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 11.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Molde kommune - Molde Brann og Redning
Beliggenhet/gateadresse	Rådhusplassen 1
Postadresse	6413
Kommune og fylke	Molde, Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	975269361
Gårds- og bruksnummer	34 og 33, bruksnummer 31 og 12
NACE-kode og bransje	Brannvern
NOSE-kode(r)	109 Behandling og disponering av avfall

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2019.0027.T	1502.0158.01	4

Tillatelse gitt: 07.01.2019	Endringsnummer:	Sist endret:
Anne Melbø (e.f.) fagansvarlig		Christian Dahl overingeniør
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.</i>		

¹ Miljømyndighetenes system for beregning av hyppighet av frekvensbasert tilsyn, der risikoklasse 1 er høyest og 4 er lavest.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
	[dato]		

1 Rammer for tillatelsen

1.1 Ordinært avfall

Tillatelsen omfatter drift av anlegget og utslipp av kjemikalier knyttet til øvelser i brannslukking. Tillatelsen er basert på at det skal gjennomføres 175 øvelser i året.

Følgende rammer gjelder for årlig bruk av oljeholdig brennstoff og slukkemidler:

Utslippskomponent	Forbruksgrense
Alkohol	4000 Liter
Diesel	6250 Liter
Bensin	1250 Liter
Gass (propan)	10000 kg
Slukkepulver	2100 kg
Slukkeskum	250 liter
Trepaller (rent trevirke)	7500 stk
Biler	10 stk.

Ved vesentlige endringer i drift skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, også for støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er uttrykkelig satt grenser for.

Stoffene på prioritetslisten, oppført i vedlegg 1, er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffene på prioritetslisten.

2.2 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse følger av vilkår 10.1.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.4 Plikt til å gjennomføre tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Møre og Romsdal om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i henhold til vilkår 9.4.

2.5 Krav til kompetanse

Virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om avfallet til å kunne behandle og lagre mottatt avfall slik at det ikke oppstår utslipp eller medfører forringelse av miljøet. Virksomheten skal i tillegg råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet.

3 Håndtering av avfall

3.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften

3.2 Håndtering

Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Oppsamlet spill og vann som er forurenset med farlig avfall, skal håndteres som farlig avfall. Farlig avfall skal leveres til godkjent avfallsaktør minst 1 gang pr. år.

Bilvrak som brukes på brannøvingsområdet skal være sanert iht. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 4 før de ankommer øvingsområdet og brukes til øvingsformål. I forbindelse med brannøvelser i kjøretøy skal materialer som kan skape forurensingsproblemer fjernes før øvelsen. Bilvrak og deler skal leveres til godkjente mottak.

Ved tømning av oljeutskiller, skal olje og slam behandles som farlig avfall og leveres til godkjent avfallsaktør.

Anlegget skal ha system som sikrer at kildesortert avfall tilfredsstiller krav som følger av etablerte ordninger for materialgjenvinning av avfall, energigjenvinning i ulike forbrenningsanlegg eller deponering jf. vedlegg 2 til kapittel 9 i avfallsforskriften.

3.3 Nærmiljøet

Virksomheten plikter alltid å holde anlegget og områdene omkring, inkludert nærmeste tilførselsveier i orden og fri for forsøpling.

4 Utslipp til vann

4.1 Generelle vilkår

Virksomheten skal sørge for at aktiviteten på området ikke medfører forurensende utslipp til vann ved søl og lekkasjer og andre lignende diffuse utslipp. Utslipp skal ikke være forurenset med prioriterte stoffer av miljømessig betydning, jf. vedlegg 1 i denne tillatelsen. Dette må kunne dokumenteres med målinger av relevante prioriterte stoffer.

4.2 Utslppsreducerende tiltak

Brannøving skal skje på betongplattform med sluk. Brannøvingsplattformene skal være dimensjonert etter tillatte kjemikaliemengder. Dimensjoneringen skal ta hensyn til vind og tekniske slukkemetoder for å sikre at kjemikaliene fanges opp, og at diffus spredning begrenses i mest mulig grad.

Det skal ikke forbrukes mer brannskum/slokkemidler enn det som er nødvendig for effektiv slokking av brann. Slokking skal ta til så snart det er praktisk mulig etter at væske og gass er overtent, slik at røykutviklingen er minst mulig.

Brannøvingsplattformen for oljeprodukter «Dropplaten» må være anlagt slik at avrenning ledes til oljeutskiller. På brannøvingsplattformene for «Varm anlegg» og «Gassøvelser» skal det kun brennes rent trevirke, gass og sprit. Dette avløpsvannet skal gå via en filtreringstank før avløpsvannet går i Årøelva. Det skal være oppsamlingskar som beskytter mot

forurensning hvis det går hull i tanker for diesel eller bensin. Det skal ikke være direkte utslipp til resipient fra virksomheten.

4.3 Oljeholdig avløpsvann

Alt oljeholdig avløpsvann skal renses i sandfang og oljeutskiller som er dimensjonert etter største belastning. Nedstrøms for oljeutskilleren skal det være en inspeksjons- og kontrollkum som gir muligheter for å ta prøver av avløpsvannet uten at det er nødvendig å stige ned. Oljeutskiller og sandfang må være dimensjonert for de mengder vann som blir tilført, samt kompensere for eventuelt dispergerende egenskaper ved slökkemidlene (for eksempel ved bruk av koalescensenhet).

Virksomheten plikter å ha best mulig drift av oljeutskiller. Dette omfatter både å ha kontroll med at oljeutskilleren har tilstrekkelig kapasitet til å behandle de faktiske belastninger, og at driftsbetingelsene er optimale.

Oljekonsentrasjonen i utslippet fra oljeutskilleren skal ikke overstige 10 mg/l.

4.4 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet, jf. vilkår 4.1.

4.5 Sanitæravløpsvann

Virksomheten plikter å følge kravene kommunen stiller for utslipp av sanitæravløpsvann.

Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille krav ved eventuell tilknytning til kommunalt nett.

5 Utslipp til luft

5.1 Generelle krav

Vær og vindforhold skal vurderes før øvelser, slik at det vil være gunstige forhold med tanke på spredning av røyk til nærliggende bebyggelse. Sløkking skal starte så snart trepaller eller andre innsatsmidler er overtent, slik at røykutslipp begrenses mest mulig.

Utslipp til luft må ikke overstige verdiene fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 7 *lokal luftkvalitet*. Dette gjelder for målinger ved nærmeste nabo, eller annen nabo som eventuelt blir mer utsatt. Det kan pålegges ytterligere tiltak for å hindre røykutvikling, samt settes begrensninger med hensyn til driftstid, dersom det er nødvendig.

Tidspunkt for øvelser skal tilpasses til gunstige forhold med tanke på spredning av røyk til nærliggende bebyggelse.

Om nødvendig kan virksomheten pålegges å gjøre målinger av svevestøv. Antall klager på røyk i løpet av året skal være en del av den årlige rapporteringen til Fylkesmannen, jf. pkt. 11.3.

5.2 Støv

For å unngå støvproblem i nærmiljøet, skal veier og plasser gjøres rene regelmessig, eller andre støvreducerende tiltak settes i verk.

5.3 Klager på røyk, sot og lukt

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende klager på røyk, sot og lukt. Klagen skal knyttes til geografisk sted og tid. Disse klagen skal loggføres. Det skal gis en vurdering av årsaken til klagen og en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjonen skal gjøres kjent for naboene og Fylkesmannen.

Antall klager på røyk, sot eller lukt i løpet av året skal være en del av den årlige rapporteringen til Fylkesmannen, jf. pkt. 11.3.

6 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eventuell godkjenning fra kommunen, jf. forurensningsforskriften kapittel 2 *Opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider*.

7 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.4 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer

finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe, jf. produktkontrollen³.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁴

8 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Lørdag (kl. 07-23)
$L_{pAekv12h}$	$L_{pAekv4h}$	$L_{pAekv16h}$
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Virksomheten skal ikke ha aktivitet på søn-/helligdager og natt, det er derfor ikke satt støykrav for disse periodene.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens aktivitet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av virksomhetens ansatte til og fra bedriftsområdet, er likevel ikke omfattet av grensene.

9 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av all aktivitet ved anlegget med tanke på ytre miljø. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til hva den mener er akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens

³ Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollen) av 11.juni 1979 § 3a.

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH -forskriften) av 30. mai 2008

område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

9.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Virksomheten plikter å gjennomføre tiltak for å unngå, eventuelt begrense risikoen for akutte utslipp, inkludert akutte utslipp fra oljeutskiller.

9.3 Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves i en frekvens tilpasset virksomheten.

9.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁵ om varsling av akutt forurensning. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller. Rutiner for varsling skal være beskrevet i virksomhetens internkontrollsystem.

10 Målinger av utslipp og rapportering

10.1 Kontrollmålinger

Virksomheten skal gjennomføre kontrollmålinger av oljeinnholdet i utslippet fra oljeutskilleren eller lignende rensinnetning. Målingene skal gjennomføres minst 4 ganger i året, en gang pr. kvartal. Målingene skal utføres **før** tømning, og skal inngå i virksomhetens internkontroll.

Målinger av relevante prioriterte stoffer skal også gjennomføres, jf. vilkår 4.1.

Formålet med målingene er å dokumentere at utslippet er uten miljømessig betydning. Virksomhetens kontroll av egne utslipp skal være kvalitetssikret. Analysen skal utføres av akkreditert laboratorium.

⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9. juli 1992

10.2 Journalføring

Det skal føres en nøyaktig logg ved bruk av øvelsesområdet. I loggen skal det registreres vær og vindretninger. Bruk av brensel og slukkemidler. Det skal også føres logg med klager. Oversikt over klager og øvelseslogg skal gi grunnlag for å vurdere om det er visse værforhold som medfører ulempe for naboer

10.3 Rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal årlig utarbeide en rapport som skal inneholde

- Antall brannøvelser
- Forbruk av brensel og slukkemidler

I tillegg skal rapporten:

- Gjøre rede for eventuelle avvik
- Inneholde resultater fra målinger
- Antall klager på røyk, sot og lukt

Denne oversikten skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal årlig innen 1. mars. Skjema for rapporteringen finnes på <https://www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal/Om-oss/Skjema/> fram til det blir gjort tilgjengelig i Altinn.

10.4 Miljøovervåkning

Fylkesmannen i Møre og Romsdal kan kreve at det gjennomføres nødvendige undersøkelser for å kartlegge utslipp til ytre miljø. Utgifter til slike undersøkelser skal dekkes av eieren.

11 Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen i Møre og Romsdal så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

12 Nedleggelse eller stans i virksomheten

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Alt lagret farlig avfall, skal leveres til godkjent mottak eller sluttbehandling. Tiltakene som gjøres i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen i Møre og Romsdal innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal inneholde dokumentasjon på disponering av det farlig avfall og navn på de virksomhetene som har overtatt avfallet.

Vi kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning samt pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom man ønsker å ta opp igjen virksomheten, skal det gis melding til Fylkesmannen i Møre og Romsdal i god tid før man planlegger å begynne igjen.

13 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

14 VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1 og 4.1

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	PFOA
Perfluoroktansyre	
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)

DEHP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350

Vedlegg 2 – Definisjoner

I utgangspunktet gjelder alle definisjoner slik de er nedfelt i det norske regelverket. I tillegg til regelverket er også definisjoner nedfelt i Norsk Standard lagt til grunn.

I de tilfellene der det i denne tillatelsen er bruk nevning eller uttrykk som ikke er mer dekt av annet norsk lovverk/standard, gjelder følgende definisjoner:

Avløpsvann: sanitært og industrielt avløpsvann og overvann

Fast dekke: dekke som har en hard overflate, for eksempel asfalt. Ikke grus eller liknende.

Håndtering: fellesbenevnelse for mottak og gjenvinning under dette forberedelse til og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling.

Kjørefast dekke: dekke som har en hard overflate, for eksempel grus.

Lagring: all oppbevaring av avfall før videre håndtering eller videretransport til annet godkjent mottak.

Omlasting: all overføring/fysisk flytting av sortert avfall fra en oppbevaringsenhet til mer tjenlig oppbevaringsenhet, ofte fra en mindre enhet til en større. Omlasting av avfall endrer ikke sammensetningen til avfallet eller egenskaper.

Ordinært avfall: Avfall som ikke er definert som farlig, eksplosivt avfall eller radioaktivt.

Overvann: overflateavrenning som følge av nedbør eller smeltevann.

Rent trevirke: Trevirke som ikke er behandlet eller påført noen form for overflatebehandling som for eksempel maling, lim og lakk.

Tett dekke: fast ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke med oppsamlingsmulighet for alle de materialene/avfallstypene som skal håndteres på eller i samme område som det tette dekket er (vann, væske, faste stoffer og liknende). I dag regner vi normalt betong som tett dekke.